

Övningsuppgifter till
Vår ekonomi – i korthet

FACIT

Kapitel 1: Varför läsa ekonomi?

1. Vad är skillnaden på nationalekonomi och företagsekonomi?

Nationalekonomi handlar om samhällets ekonomi, till exempel om jobb, inflation, statens finanser, konkurrenskraft, utrikeshandel och tillväxt. Företagsekonomi handlar om hur det enskilda företaget organiserar sin produktion, till exempel vilka man ska anställa, hur man ska marknadsföra sin produkt, vilken vinstmarginal man behöver ha för att verksamheten ska gå runt (sida 10).

2. Vilka är de tre produktionsfaktorerna?

Arbete, kapital och naturresurser (sida 17).

3. Lisa hade tänkt sitta på biblioteket och plugga hela eftermiddagen men när hon fick höra att hennes favoritband skulle ge en gratiskonsert i parken ändrade hon snabbt sina planer och gick dit istället. Vad är Lisas alternativkostnad till att gå på konserten?

Alternativkostnaden är det alternativ man väljer bort när man väljer att göra något annat. I Lisas fall är alternativkostnaden att sitta på biblioteket och plugga (sida 13).

4. Handel kan uppstå mellan två länder om de är olika bra på att producera olika varor och tjänster.

a. Varför kan det vara bra med specialisering?

Om alla gör det de är bäst på blir den totala mängden varor och tjänster större. Sedan kan man handla med varandra så att alla kan ta del av det som produceras (sida 14).

b. Kan ett lands relativa fördelar förändras när ett land blir rikare eller får en mer välutbildad befolkning?

Ja. Många asiatiska länder har exempelvis gått från att tillverka elektronik till att jobba mer med design och utveckling av nya produkter (sida 14).

Kapitel 2: Marknadsekonomi – som en "osynlig hand"

1. Hur marknaden fungerar kan visas med hjälp av utbud och efterfrågan.

a. Varför lutar utbudskurvan uppåt?

Om priset på en vara ökar vill producenterna producera och sälja mer. Om priset sjunker minskar producenterna produktionen (sida 23).

b. Varför lutar efterfrågekurvan neråt?

När en vara är dyr vill inte konsumenterna köpa så mycket. När priset sjunker vill de köpa mer (sida 22).

2. Systembolaget är ett exempel på ett företag som har monopol på en marknad.

a. Vad är ett monopol?

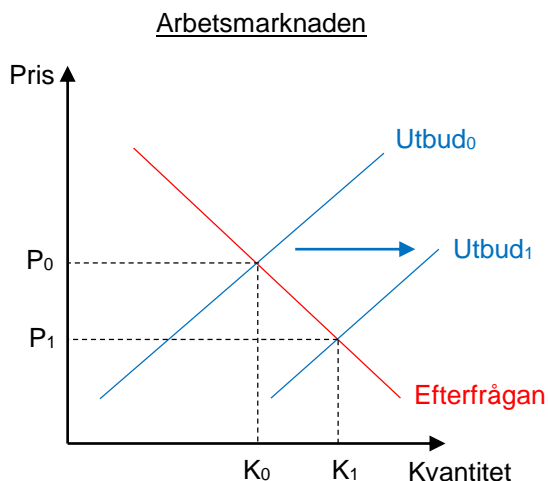
När det bara finns ett företag eller en producent på en marknad (sida 31).

b. Vad tror du skulle hända med priserna på alkoholhaltiga drycker i Sverige om Systembolagets monopol luckrades upp?

När ett monopol luckras upp utsätts företaget för konkurrens. Vanligtvis leder det till lägre priser (sida 31-32).

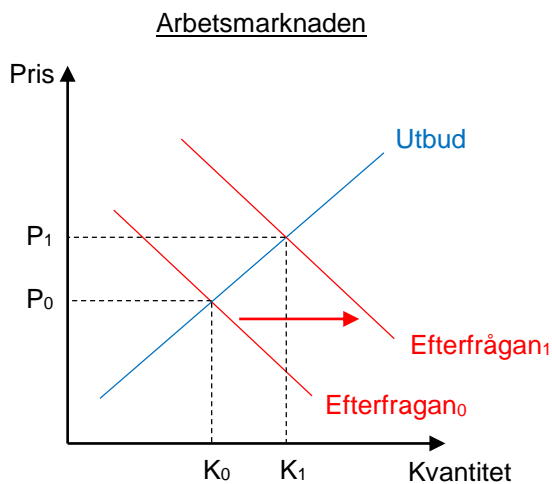
3. Om det är många som utbildar sig inom ett visst yrke, till exempel till kockar, så ökar utbudet av personer som kan arbeta i restaurangkök.

a. Vad händer med lönen inom ett yrke om utbudet av utbildad arbetskraft ökar? Förklara med hjälp av ett utbuds- och efterfrågediagram.

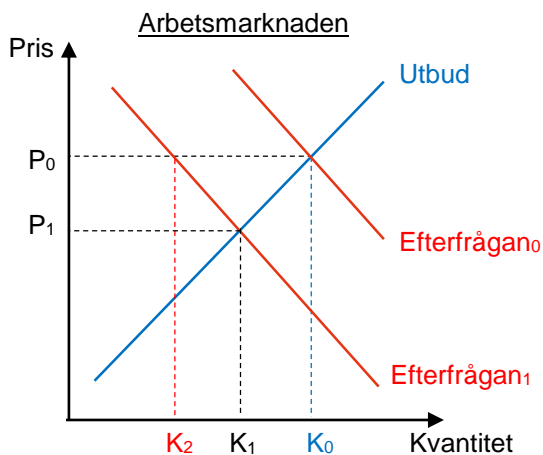
Om utbudet ökar flyttas utbudskurvan utåt (från $Utbud_0$ till $Utbud_1$). När fler personer kan jobba inom yrket (K_1 istället för K_0) minskar priset på arbetskraft, det vill säga lönen, från P_0 till P_1 . (sida 24-28).

- b. Om det helt plötsligt behövs mer personal inom ett visst yrke, vad händer då med lönen? Visa i ett diagram!

I diagrammet visas den ökade efterfrågan på arbetskraft genom att efterfrågekurvan flyttas utåt (från Efterfrågan₀ till Efterfrågan₁). Eftersom fler arbetsgivare konkurrerar om arbetskraften ökar lönen, från P_0 till P_1 (sida 24-28).

- c. I uppgift a) och b) anpassade sig marknaden efter utbuds- och efterfrågesignalerna. I verkligheten är det inte alltid så lätt att justera lönenivån även om efterfrågan eller utbudet förändras. Förklara med hjälp av ett diagram hur höga löner kan leda till arbetslöshet.

Arbetsmarknaden fungerar inte riktigt som andra marknader. Lönen bestäms inte bara av marknadsmekanismerna utan också genom förhandlingar mellan arbetsgivare och anställda. Om efterfrågan på arbetskraft sjunker (från Efterfrågan₀ till Efterfrågan₁) sjunker det nya jämviktspriset till P_1 och antalet anställda i jämvikt sjunker till K_1 . Om inte lönen tillåts sjunka kommer den att ligga kvar på P_0 , men då kommer antalet anställda att sjunka till K_2 . Fler skulle förlora jobbet än om lönen tilläts sjunka till jämvikt (sida 24-28).

Kapitel 3: Staten och marknaden – ibland motståndare, ibland partners

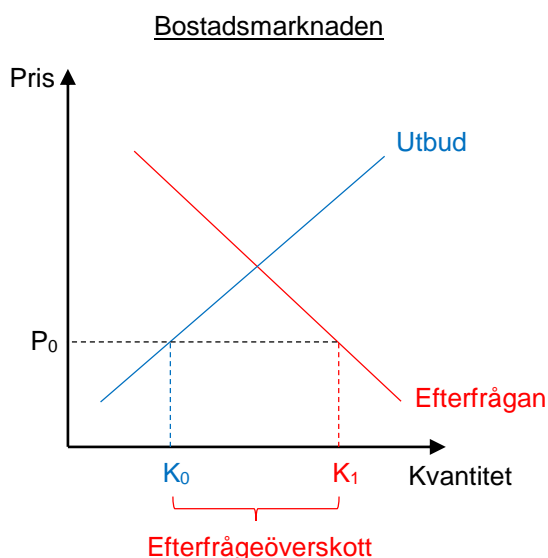
1. Vad är en kollektiv vara? Vem betalar för kollektiva varor?

Kollektiva varor är varor som många kan dra nytta av men som är svåra för privata aktörer att köpa och sälja eftersom man inte kan hindra någon från att använda dem. Kollektiva varor är ofta nödvändiga för att samhället ska fungera, några exempel är vägar, gatlyktor och polisen (sida 35).

2. Vad innebär det när man säger att konsumtionen av en vara har externa effekter? Vet du några exempel på varor med externa effekter? Är externa effekter alltid bra eller dåliga?

Externa effekter är bieffekter som påverkar fler än bara köparen och säljaren. Ett exempel på en vara med negativa externa effekter är cigaretter som genom röken kan ge upphov till lungcancer hos andra än den som röker. Andra exempel är produkter som påverkar miljön negativt. Utbildning är ett exempel på en tjänst med positiva externa effekter (sida 36).

3. Det är svårt att hitta bostad i Stockholm och för att få en hyresrätt måste man ofta stå i bostadskö i flera år. Varför är det bostadsbrist i Stockholm? Förklara med hjälp av ett diagram! Vad kan man göra för att avhjälpa bostadsbristen?

Eftersom priset på hyresrätter (hyran) är lägre än jämviktshyran uppstår ett efterfrågeöverskott som gör att det kan uppstå köer och en svart marknad.

Ett sätt att minska bostadsbristen är att låta marknaden bestämma hyran. Då ökar priset på hyresrätter till jämviktspriset. Ett högre pris gör att det byggs mer så att också utbudet ökar till jämviktsutbudet (sida 38-39).

4. Vad är skillnaden mellan planekonomi och marknadsekonomi?

I en planekonomi bestämmer staten vad och hur mycket som ska produceras och säljas. I en marknadsekonomi produceras det som efterfrågas eftersom företagen vill sälja de varor och tjänster som de kan tjäna pengar på (sida 40-42).

5. Nästan 1,3 miljoner människor arbetar i den offentliga sektorn i Sverige.

a. Vad är den offentliga sektorn?

Den offentliga sektorn finansieras av skattepengar och i den ingår staten, landstingen och kommunerna (sida 43).

- b. Hur många arbetar inom den privata sektorn? (Tips: läs om [privat och offentlig sysselsättning](#) på [ekonomifakta.se](#))

År 2015 arbetade 1 342 200 i offentlig sektor och 3 301 000 i privat.

6. De senaste åren har det blivit vanligare med privata alternativ i vården, skolan och omsorgen. Vad är fördelarna med privatägda välfärdsföretag? Finns det några nackdelar? Hur tänkte du när du valde gymnasieskola – spelade det någon roll om skolan var privat eller offentligt ägd?

Fördelarna med privata alternativ är att konkurrens skapas som driver utförarna att öka kvaliteten och bli bättre och billigare. Nackdelarna kan vara att det skapas incitament att fuska, till exempel kan vissa skolor vilja ge högre betyg för att locka till sig nya elever (sida 46-47).

7. Erik jobbar extra vid sidan av studierna och tjänar 5000 kr i månaden. Han betalar 7 procent i inkomstskatt och får ut 4650 kr i lön efter skatt. Erik är duktig på sitt jobb och får löneförhöjning med 1000 kr i månaden, men på den sista 1000-lappen betalar han mer än 7 procent i skatt. På den sista 1000-lappen betalar han 21 procent i skatt och får bara behålla 790 kr istället för 930 kr.

- a. Vad är detta ett exempel på?
i. Inflation
ii. Progressiv beskattning
iii. Punktskatt

ii. Progressiv beskattning (sida 48)

- b. Vad blir Eriks nettoinkomst efter löneökningen?

5 440 kronor

- c. Hur hög tror du skatten på en löneökning som mest kan bli i Sverige? (Tips: läs om [marginalskatt](#) på [ekonomifakta.se](#))

60 procent

Kapitel 4: Sverige i världen

1. Vad är ett handelshinder? Kan du ge några exempel?

Handelshinder är till för att skydda inhemska producenter från konkurrens från utlandet genom att göra det svårare och dyrare att importera. Ett exempel är tullar som är en skatt på varor från utlandet. Även kvoter och subventioner kan minska importen från utlandet (sida 54).

2. En euro är värd ungefär 9 svenska kronor, men eftersom Sverige har en flytande valuta går växelkursen upp och ner. I februari 2009 fick man betala 11,46 kronor för en euro och i juli 2012 låg växelkursen på 8,35 kronor per euro. Vad är det som avgör växelkursen?

För flytande valutor bestäms växelkursen av utbud och efterfrågan. Efterfrågan på svenska kronor ökar när många vill investera i svenska värdepapper och företag eller köpa svenska varor. Växelkursen kan också påverkas av spekulation (sida 56-58).

3. Många länder har valutor med fast växelkurs. Ett exempel är den danska kronan som är fast gentemot euron. Vilka problem kan uppstå om man har en fast växelkurs?

Fast växelkurs kan vara bra för att öka förutsägbarheten för företag som handlar internationellt. För att behålla en fast växelkurs krävs det att ländernas ekonomier utvecklas åt samma håll och i samma takt. Inflationstakten bör vara ungefär densamma och handeln mellan länderna i balans. Om handeln inte är i balans kan den ena valutan, t.ex. euron, efterfrågas mer än den andra, t.ex. den danska kronan. Då uppstår press på den danska kronan att minska i värde. Centralbanken kan stödköpa danska kronor för att öka värdet eller höja räntan för att få investerare att stanna kvar i landet, men om förtroendet för den danska ekonomin är lågt kan det ändå leda till att valutan måste devalveras så att den blir billigare. När värdet på valutan sjunker ökar priset på importvaror, värdet på besparingar minskar och förtroendet för den danska ekonomin kan skadas (sida 59-61).

4. I början av 2000-talet kritiserade många ekonomer Kina för att ha en alltför låg växelkurs. Kinas valuta, renminbi, hade en fast växelkurs gentemot den amerikanska dollarn och många menade att Kina borde revalvera valutan så att den skulle bli dyrare. Varför ville Kina behålla en låg växelkurs? Hur kan det vara bra för ekonomin om valutan är värd lite?

En låg växelkurs gör det billigt för andra länder att köpa kinesisk valuta och därmed kinesiska varor. Det leder till ökad export och större vinster för företagen. Då finns det utrymme att anställa fler och öka investeringarna (sida 60-61).

5. Vad är det som avgör ett lands långsiktiga konkurrenskraft?

Landets förmåga att utveckla nya produkter (sida 57).

6. Ekonomer pratar ofta om förväntningar och hur de påverkar ekonomin. Vad är en självuppfyllande profetia?

Förväntningar spelar stor roll för ekonomin. Om man förväntar sig att ekonomin ska gå bra (eller dåligt) agerar man på ett sätt som gör att det man förväntade sig slår in. Ett exempel är valutakurser. Om många investerare tror att kronan kommer stärkas köper de mer kronor vilket leder till att kronan stärks. Om de förväntar sig att kronan försvagas säljer de valutan vilket leder till att kronan försvagas (sida 58).

Kapitel 5: Tillväxten – hur skapas den? Hur fördelas den?

1. Under 2013 konsumerade de svenska hushållen och staten varor och tjänster värda 2 753 miljarder kronor. Investeringarna som gjordes uppgick till ett värde av 837 miljarder kronor. Sverige importerade varor och tjänster för 1 468 miljarder och exporterade till ett värde av 1 653 miljarder kr.

- a. Vad var Sveriges bytesbalans under 2013?

Bytesbalans = Export – Import = 1 653 – 1 468 = 185 miljarder
(sida 69-70)

- b. Vad var Sveriges BNP?

BNP = konsumtion + investeringar + (export – import) = 2 753 + 837 + 1 653 – 1 468 = 3 775 miljarder
(sida 69-70)

- c. Det bodde ungefär 9 645 000 personer i Sverige 2013. Vad var Sveriges BNP per capita?

$3\,775\,000\,000\,000 / 9\,645\,000 = 391\,394,5$ kronor
(sida 69-70)

2. Bara i Kina har över en halv miljard människor lyfts ur fattigdom de senaste 30 åren. Det hade inte varit möjligt utan ekonomisk tillväxt. Är tillväxt alltid bra? Finns det en motsättning mellan tillväxt och miljö? Eller kan det vara så att tillväxt leder till att vi kan utveckla nya miljövänliga produkter och produktionssätt?

Tillväxt innebär att vi producerar varor och tjänster till ett allt högre värde. Det kan både handla om att vi helt enkelt producerar mer av allt, men också om att vi producerar allt mer sofistikerade produkter – till exempel att vi idag producerar smartphones istället för analoga telefoner med nummerskivor. Tillväxt leder till att välbefindandet ökar – att folk får en högre levnadsstandard. Men om tillväxten samtidigt innebär att påfrestningarna på miljön blir allt större är den inte hållbar på sikt. Om tillväxten däremot uppkommer för att vi kommer på nya smarta produkter och produktionssätt som använder mindre naturresurser eller som släpper ut mindre farliga ämnen kan tillväxten leda till bättre miljö och högre levnadsstandard (sida 69-76).

3. En del tror att tillväxten så småningom måste stanna av och att det inte är möjligt för en ekonomi att fortsätta växa för alltid. Många ekonomer menar å andra sidan att tillväxten kan hålla i sig om vi fortsätter att komma på bättre produktionsmetoder och arbetssätt som ökar produktiviteten.

- a. Vad är produktivitet?

Produktiviteten mäter hur pass bra vi använder resurser. Om man kan producera varor och tjänster till högre värde, men med samma mängd resurser som tidigare betyder det att produktiviteten ökar (sida 76-77).

- b. Kan du komma på tre olika innovationer som finns idag men som inte fanns när dina föräldrar var i din ålder?

Några exempel: smarta telefoner, Facebook, robotdammsugare, selfiesticks, elbilar, drönare, läsplattor, 3D-skrivare, streamingtjänster (NetFlix, Spotify etc.).

- c. Varför är entreprenörer viktiga för tillväxten?

Entreprenörer ser till att nya innovationer, produkter och teknologi börjar användas (sida 80-81).

4. Är inkomstskillnader bra eller dåliga för samhället?

Inkomstskillnader kan vara bra eftersom de motiverar folk att anstränga sig. Om det lönar sig att jobba och om man blir belönad när man gör ett bra jobb skapas nya idéer och produktionssätt som ökar produktiviteten. Ekonomin växer och att alla får det bättre. Om inkomstskillnaderna blir för stora kan det dock skada samhället eftersom folk känner sig otrygga. Det kan leda till att man inte vågar investera i utbildning eller i nya idéer och att de med lägst inkomster fastnar i fattigdom (sida 78-80).

Kapitel 6: Konjunkturer och ekonomisk politik

1. IT-bubbla, bostadsbubbla, finansbubbla. Vad menar ekonomerna när det pratar om bubblor? Hur bildas en bubbla?

Bubblor bildas när förväntningarna på marknaden är för höga. Om många tror att bostadspriserna kommer öka agerar de därefter och trissar upp priset i budgivningarna. Så småningom kanske man upptäcker att bostäderna är övervärderade. Då vill många sälja sin bostad snabbt innan priserna sjunker. Utbudet ökar snabbt och priserna rasar, bubblan spricker (sida 87-88).

2. Vad innebär begreppet kontracyklisk politik? Vad är finans- respektive penningpolitik?

Kontracyklisk politik innebär att staten i perioder då ekonomin går dåligt försöker öka den ekonomiska aktiviteten och i perioder då det går bra försöker dämpa den. Det kan staten göra genom penning- och finanspolitik. Finanspolitiken handlar om skatter och offentliga utgifter (statens budget). I dåliga perioder kan staten sänka skatten eller öka de offentliga investeringarna för att efterfrågan ska öka så att ekonomin kommer igång igen. Penningpolitiken handlar framförallt om räntan som kontrolleras av Riksbanken. I perioder när ekonomin går dåligt kan Riksbanken sänka reporäntan för att uppmuntra till mer investeringar och konsumtion vilket ökar efterfrågan (sida 90-95).

3. Den ekonomiska krisen 2009 gjorde att många länder fick det kärt med ekonomin. Arbetslösheten ökade, efterfrågan minskade och tillväxten minskade. Vad tror du att Keynes skulle ha rekommenderat politikerna att göra för att få fart i ekonomin igen?

Keynes förespråkade att staten i dåliga tider skulle bedriva expansionspolitik för att få igång ekonomin. Genom att öka de offentliga investeringarna eller sänka skatterna skulle staten kunna hjälpa till att öka efterfrågan. Det skulle skapa jobb, öka konsumtionen och investeringarna (sida 93).

4. Riksbanken har ett inflationsmål på två procent.

- a. Hur hänger inflationen ihop med konjunkturläget?

Inflationen ökar vanligtvis i högkonjunktur och minskar i lågkonjunktur (sida 94).

- b. Hur gör Riksbanken för att kontrollera att prisökningarna inte över- eller understiger inflationsmålet?

Riksbanken påverkar inflationen genom reporäntan. När inflationen är på väg upp höjer Riksbanken styrräntan för att uppmuntra företag och hushåll att spara pengar. När inflationen minskar sänker Riksbanken styrräntan för att uppmuntra till konsumtion och investeringar (sida 94-95).

5. Finans- och penningpolitiken påverkar ekonomins efterfrågesida och kan stabilisera ekonomin på kort sikt. För att öka den långsiktiga tillväxten behövs åtgärder som stimulerar utbudssidan av ekonomin. Ge exempel på sådana åtgärder!

För att stimulera utbudssidan krävs reformer som gör ekonomin mer flexibel och effektiv och som höjer produktiviteten. Några exempel är att sänka skatten på arbete för att öka arbetskraftsutbudet, att konkurrensutsätta skyddade sektorer (t.ex. apoteket) för att öka effektiviteten, investera mer i forskning och utbildning, ändra lagar och regler på arbetsmarknaden och bostadsmarknaden för att skapa större mobilitet (sida 97).

Kapitel 7: Låg arbetslöshet och låg inflation – är det möjligt?

1. Varför uppstår arbetslöshet? Ge tre exempel!

Några exempel: lågkonjunktur, höga lägsta löner, internationell konkurrens, strukturomvandling som gör att en bransch eller ett yrke försvinner (sida 106-107).

2. Ekonomer pratar ofta i metaforer. Vad menar de egentligen när de pratar om...

a. En trög arbetsmarknad?

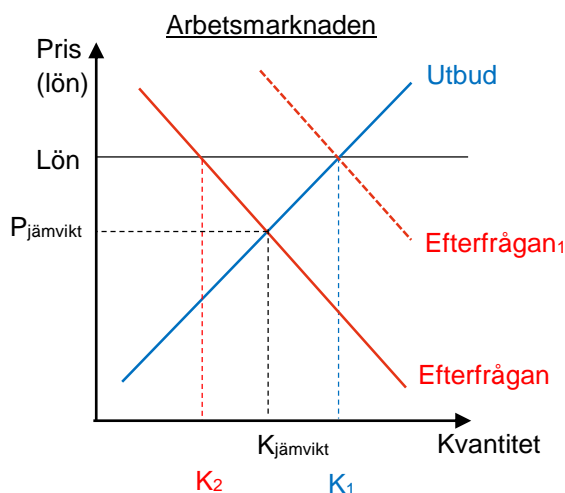
Det är få som byter jobb och det tar lång tid att byta (sida 106).

b. Höga trösklar in på arbetsmarknaden?

Att det är svårt att få sitt första jobb. Man pratar ofta om att höga ingångslöner och höga utbildningskrav stänger ute svaga grupper från arbetsmarknaden, till exempel unga och nyanlända (sida 107).

3. Höga löner är bra för dem som har jobb, men det kan vara skadligt för ekonomin i stort. För höga löner kan leda till arbetslöshet, speciellt bland grupper som ännu inte har etablerat sig på arbetsmarknaden, som till exempel unga eller invandrare.

a. Visa med hjälp av ett utbuds- och efterfrågediagram hur höga löner kan leda till arbetslöshet. Kan man göra något för att minska arbetslösheten?

I jämvikt skulle lönen ligga på $P_{\text{jämvikt}}$ och antalet som arbetar på $K_{\text{jämvikt}}$. Om lönen sätts högre än jämviktslönen kommer arbetskraftsutbudet (K_1) vara högre än efterfrågan på arbetskraft (K_2). Då uppstår ett utbudsöverskott (skillnaden mellan K_1 och K_2), d.v.s. arbetslöshet.

För att minska arbetslösheten kan man antingen låta lönen minska till jämvikt eller öka efterfrågan på arbetskraft så att efterfrågekurvan flyttas utåt (från Efterfrågan₀ till Efterfrågan₁) (sida 101-102).

b. När man pratar om för höga löner, vad menar man då? För höga i förhållande till vad?

När man pratar om för höga löner menar man oftast ingångslönerna. Ingångslönernas nivå fastställs i kollektivavtalen. Om ingångslönerna är höga kan det leda till att personer med lägre produktivitet, till exempel unga utan arbetslivserfarenhet, kostar mer att anställa än det värde de tillför. Det leder i sin tur till att arbetsgivare drar sig för att anställa och stora grupper riskerar att stängas ute från arbetsmarknaden (sida 106).

4. Vad är skillnaden mellan friktions- och strukturarbetslöshet? Vilken typ av åtgärder behövs för att minska de olika sorternas arbetslöshet?

Friktionsarbetslöshet uppstår när man byter jobb eller när konjunkturen vänder. Den är kortvarig och därför inte skadlig. Strukturarbetslöshet uppstår när ekonomin förändras. Det finns då risk för att vissa yrken inte längre efterfrågas. De som arbetar i dessa yrken förlorar sina jobb och har svårt att hitta nya. Strukturarbetslöshet kan bli mer långvarig och kan skada ekonomin och samhället (sida 106-107).

5. Politiker pratar ofta om att nya jobb måste skapas. Hur skapas nya jobb? Vem är det som skapar dem? Kan du ge några exempel på jobb som finns idag men som inte fanns för hundra år sedan?

Nya jobb skapas i företagen. När ett företag går med vinst har det råd att anställa fler. Bakom varje företag står en entreprenör som en gång startade företaget. I en marknadsekonomi växer nya företag fram när entreprenörer märker att det finns en efterfrågan på produkter eller tjänster som ännu inte finns på marknaden, eller att man kan tillhandahålla redan existerande produkter på ett mer effektivt sätt. Programmerare, nagelskulptörer, astronauter och sjukgymnaster, är exempel på jobb som finns idag men som inte fanns för 100 år sedan (sida 108-110).

6. År 1989-90 hade Argentina hyperinflation. När inflationen var som högst steg priserna med 197 procent på en månad. Det innebär att en vara som kostade 100 kr i början av månaden kostade nästan 300 kr i slutet av månaden!

a. Vad är inflation?

En stegring av den allmänna prisnivån som gör att pengarnas värde minskar, oftast mätt som en ökning av Konsumentprisindex, KPI (sida 111).

b. Vad är skillnaden mellan inflation och hyperinflation?

Hyperinflation uppstår när inflationen är extremt hög. Normal inflation ligger på några procent per år medan hyperinflation kan vara uppe i hundratals eller tusentals procent om dagen (sida 112).

c. Varför är hög inflation skadligt för ekonomin?

När pengarnas värde minskar urholkas förmögenheter och löner. Förtroendet för staten och ekonomin rubbas och samhället kan kollapsa (sida 112).

7. Sveriges centralbank, Riksbanken, har ett inflationsmål på två procent.

a. Varför har Riksbanken ett inflationsmål?

För att inflationen inte ska sticka iväg och skapa problem för samhällsekonomin (sida 114-115).

b. Varför är en inflationstakt på två procent inte skadligt för ekonomin?

Studier har antytt att kvaliteten på varor och tjänster stiger med ungefär två procent om året (sida 115).

Kapitel 8: Hur har Sveriges ekonomi utvecklats?

1. Under 1800-talet var Sverige ett av Europas fattigaste länder. Vilka faktorer var det som satte igång Sveriges tillväxt?

Bland annat skiftesreformerna, allmän folkskola och näringsfrihet (sida 121).

2. Den svenska ekonomin gick igenom en kris i början av 1990-talet. Vad ingick i det reformpaket som fick ordning på ekonomin?

Stramare budgetregler och överskottsmål infördes, Riksbanken blev en självständig myndighet och fick i uppgift att hålla inflationen på två procent, Sverige gick med i EU, offentliga monopol öppnades upp för konkurrens, pensionssystemet reformerades (sida 126).

3. Finanskrisen som inleddes år 2008 har satt sina spår i flera ekonomier runt om i världen. Vad var det som satte igång krisen?

Den låga räntan gjorde att fler lånade till bostäder och en bostadsbubbla uppstod i USA. Bankerna omvandlade bostadslånen till värdepapper som påstods sprida ut riskerna men i själva verket var de mycket riskfyllda. När den amerikanska fastighetsmarknaden började mattas av sprack bubblan och finansmarknaden kraschade (sida 127).

Kapitel 9: Vilka blir framtidens utmaningar?

Till detta kapitel finns det inga övningsuppgifter. Diskutera istället de frågor som finns i boken och försök komma fram till hur ni tycker att den svenska ekonomin borde utvecklas i framtiden!